

valgets Flertal vil anse for at være kompetent. Det er nemlig Professor Kroman, som jeg tror netop i lige Spørgsmaal er Ministeriets Raadgiver. Ved Skolemødet i Sommer holdt Professor Kroman nemlig et Foredrag om vort Skolevæsen og Skolens Opgave, og der talte han blandt andet om vore Læreres Uddannelse, og han kom da til det ret sørgelige Resultat, at vi havde i det hele taget ikke nogen som helst Læreruddannelse her i Landet. Han nævnte forskellige Grunde til dette beklagelige Forhold, men en af Grundene og en af dem, som han tillægger mest Bægt, var netop dette, at Embedet som Seminarieforsøger var i de fleste Tilfælde forbundet med Embedet som Sognepræst. Han siger derom — jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse det —: „I Epibsen for hvert af vore Statsseminarier staar, ikke en Pædagog. — jeg mener dermed blot: ikke en Mand, der har garanteret Staten, at han er i Besiddelse af en vis Indsigt i Fysiologi, Psykologi o. s. v. — men en Theolog, og ret som for at gøre det dobbelt vanskeligere for ham efterhaanden at blive Pædagog, lader man ham som oftest tillige være Sognepræst, ja maasse Provst oven i Købet“. Saaledes er Forholdet siger Dr. Kroman, og saa siger han videre: „Men den simple selvindlysende Sandhed er dog sikkert den, at en for et Land saa betydningsfuld Post som Forstanderposten ved en Læreruddannelsesanstalt kræver en hel Mand, helst tillige en fremragende Dygtighed, allerhelst en baade teoretisk og praktisk fremragende pædagogisk Dygtighed. Hvad vilde man sige om en Lægeuddannelsesanstalt, hvorved ingen, hverken Forstander eller Lærere, var egentlig lægekyndig, eller hvor det i ethvert Tilfælde beroede paa et Træk, om dette fandt Sted?“ Efter at Prof. Kroman har undersøgt dette Forhold i sit Foredrag nærmere, ender han med at sige med Hensyn til Læreruddannelsen og Skolevæsenet i det hele, at der var temmelig brede Stager deri, og at der kun var enkelte Ulyspunkter, og som et af disse Ulyspunkter nævnte han dette, at der var en almindelig Misforståelse med de bestaaende Forhold. Denne almindelige Misforståelse strækker sig desværre ikke til den højtærede Minister og den strækker sig desværre heller ikke til Udvalgets Flertal. Thi saaledes som den højtærede Minister har foretaget Forslaget, er der jo deri indeholdt en Sandhynlighed og Rimelighed for, at der ikke vil blive foretaget nogen Forandring i Fremtiden i dette Forhold, og Udvalgets Flertal har ganske givet Ministeren Medhold deri. Der foreligger i Betænkningen et Par Bemærkninger, som jeg skal dvæle lidt ved,

da de forekomme mig lidt besynderlige. Flertallet siger nemlig i sin Betænkning, at Forslaget i den Henseende giver Frihed til Valg, og det er at foretrække for en Bestemmelse, der binder til en snævrere Kreds af Mænd. Det synes at være Udvalgets Flertals Mening, at naar man skal vælge en Mand til en bestemt Post, som kræver en ganske særlig faglig Uddannelse, skal man have Frihed til at vælge, hvem man vil, og ikke være bunden til en Kreds af Mænd, der have den Uddannelse, som netop er nødvendig til at kunne fylde i en saadan Post. Jeg antager, at hvis man vil gøre det ærede Flertal opmærksom paa Konsekvensen heraf, vil det kunne indse, at det ikke kan være rigtigt. Hvis f. Eks. Staten skulde ansætte Læger, og man saa vilde sige: Det er bedst at give Frihed til Valget saaledes, at man ikke er indskrænket til at vælge mellem dem, som have faaet en lægekyndig Uddannelse, men ogsaa kan vælge Teologer og Jurister dertil, saa vilde Flertallet ganske vist finde det besynderligt. Som Medlem af Udvalget er der to højtstaaende Militære, og jeg ved nu ikke, om disse højtstaaende Militære, som altsaa ogsaa ere enige i dette, mene, at naar man skal vælge en Mand til en Post, som kræver særlig faglig Uddannelse, man da skal have Frihed til at vælge. Jeg veed ikke, hvad disse Militære ville mene, hvis man vilde foreslaa eller gaa ud fra, at naar man f. Eks. skulde uddanne Soldater, skulde man ikke holde sig til den Kreds af Mænd — Underofficerer og Officerer — som særlig have uddannet sig til at uddanne Soldater, men saa kunde man ogsaa vælge andre. Men ganske paa samme Maade — og det er det, Professor Kroman i sit Foredrag gør opmærksom paa — forholder det sig med at uddanne Lærere. Det at uddanne Lærere fordrer en speciel Fagkundskab, en speciel Faguddannelse, et specielt Talent og Evner, der ere uddannede i den Retning, og man kan sige, i endnu højere Grad, end der kræves til at uddanne Folk til mangfoldige andre Stillinger. Det er en gammelmands Overtro, om jeg saa maa sige, som de fleste begynde at komme bort fra, at til at uddanne Lærere kan man i Grunden tage, jeg havde nær sagt, Folk, der have faaet en hvilken som helst anden Uddannelse, og navnlig Teologer. Der var en Tid her i Landet — og man er ikke kommet ganske bort fra den — da man troede, at de, der havde taget teologisk Eksamen, vare kapable til alt. Det er jo meget smigrende for dem, som ere i Besiddelse af denne Eksamen, men om den Anskuelse er rigtig, at de mere end andre Mennesker, der have almindelige Kundskaber,